

HØRINGSNOTAT

AMNESTY
INTERNATIONAL

København, Dato 12. august 2013

HØRINGSSVAR OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM STATSBORGERSKABSPRØVE.

Ved brev af 4. juli 2013 har Justitsministeriet anmodet om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve.

Udkastet til lovforslaget har alene karakter af en bemyndigelse til justitsministeren til efter forhandling med børne- og undervisningsministeren at etablere en statsborgerskabsprøve og giver ikke anledning til bemærkninger.

Forslagets bemærkninger

Bemærkningerne til forslaget gennemgår en række af de væsentligste bestemmelser i aftalen mellem regeringen og Enhedslisten aftale af 23. maj 2013 om indfødsret.

Amnesty har en enkelt bemærkning til denne gennemgang. I afsnittet om aftalens bestemmelser om dispensation for kravet om dokumentation for bestået statsborgerskabsprøve, jf. aftalens § 24, stk. 3, gives der mulighed for, at det kan forelægges Folketingets Indfødsretsudvalg, om der kan dispenseres fra reglerne om dokumentation for bestået statsborgerskabsprøve, hvis ansøgeren lægeligt diagnosticeres med en langvarig fysisk, psykisk, sensorisk eller intellektuel funktionsnedsættelse, som forhindrer ham eller hende i at bestå prøven.

I forhold til PTSD (Post Traumatic Stress Disorder) kunne Amnesty International havde ønsket, at bestemmelsen var formuleret således, at der *dispenseres* fra kravet om dokumentation om bestået statsborgerskabsprøve, når der foreligger lægelig dokumentation for, at ansøgeren lider af PTSD i en sådan grad, at det må anses for at udelukke den pågældende fra at erhverve de nødvendige kundskaber til prøvens gennemførelse. At man altså ikke lader denne lægelige vurdering være op til udvalget.

Amnesty International skal i den forbindelse pege på oplysninger om, at medlemmer af Folketingets Indfødsretsudvalg gennem årene har tilsidesat lægefaglige oplysninger om PTSD og gjort gældende, at PTSD ikke er en seriøs diagnose.

Det er selvsagt en alvorlig sag at tilsidesætte lægelig sagkundskab om PTSD som en reel diagnose med en række særlige kendetegn. Men det er især alvorligt, hvis tilsidesættelsen af en sådan diagnose betyder, at torturofre, mennesker som er flygtet fra forfølgelse og overgreb, af denne årsag afskæres fra at opnå dansk indfødsret.

Amnesty International, den 12. august 2013.

Justitsministeriet
Udlændingeafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Att.: Trine Priess Sørensen

Danes Worldwide
Købmagergade 67
DK-1150 København K
tel +45 3332 0913
danes-worldwide@dan.es.dk
www.danes.dk

23. juli 2013

Svar til Justitsministeriet vedrørende høringsudkast af 4. juli 2013 om forslag til Lov om statsborgerskabsprøve.

Vi vil gerne indlede med at sige tak for invitationen til at afgive udtalelse om udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve.

Danes Worldwide er foreningen, der varetager udedanskeres interesser, og som rækker ud til ca. 20.000 mennesker i 123 lande over hele verden. Vores medlemsundersøgelse fra december 2012* viser, at ca. halvdelen af vores medlemmer har en udenlandsk ægtefælle. Ændringer af statsborgerskabsprøve har derfor stor interesse blandt – og betydning for – Danes Worldwides medlemmer. Loven har særlig betydning, idet de udenlandske ægtefæller må opgive deres oprindelige statsborgerskab, hvis/når de kommer til Danmark og ønsker at blive danske statsborgere. Vi er derfor store fortalere for ændring af reglerne om dobbelt statsborgerskab, og vi ser frem til et snarligt lovforslag om *dette emne*.

Til selve lovforslaget om statsborgerskabsprøve har vi følgende to kommentarer. For det første fremgår det af lovforslaget, at udlændinge, der ansøger om dansk indfødsret, skal betale et gebyr for aflæggelse af statsborgerskabsprøven. Til dette ønsker vi at tilføje, at gebyret skal fastsættes til et rimeligt beløb.

---

*= Medlemsundersøgelsen blev besvaret af 46% af Danes Worldwides medlemmer.

For det andet synes vi, at reglen i § 24, stk. 2 indeholder nogle gode elementer, dog vil vi igen gerne tilføje, at gebyret for statsborgerskabsprøven skal holdes i et rimeligt niveau. Vi mener, at udlændinge der ønsker at opnå dansk indfødsret må vise en vis interesse og dermed være villige til selv at afholde udgifter til, blandt andet, statsborgerskabsprøve. På den anden side skal gebyret stå i rimeligt forhold til de faktiske udgifter for afholdelse af den pågældende prøve. Vi foreslår dermed, at gebyret ikke fastsættes højere end ca. 500 kr.

Vi har tillige nogle kommentarer til selve aftalen om indfødsret. Det fremgår af aftalens kapitel 2, § 4, stk. 1, at det er en forudsætning for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, at ansøgeren giver afkald på sit tidligere statsborgerskab. Dette mener vi selvfølgelig skal bortfalde, når Danmark – forhåbentligt meget snart – indfører ny lovgivning, der tillader dobbelt statsborgerskab. Derudover vil vi gerne henlede Jeres opmærksom på, at nogle lande har en løsningsfrist ved afgivelse af statsborgerskab som er for lang til, at man kan nå at blive løst fra sit hidtidige statsborgerskab indenfor den fastsatte frist. Dette er således et problem vi mener, bør fremgå af loven, og som eventuelt kan løses ved at indsætte endnu en undtagelse i § 4, stk. 2.

En anden kommentar til aftalen om indfødsret som vi ønsker at tilføje, er til kapitel 3, § 8, stk. 4. Heraf fremgår det, at såfremt ansøgeren, på grund af ægtefællens arbejde, har bopæl i udlandet, da er det en betingelse for optagelse på et forslag om indfødsrets meddelelse, at ægtefællens arbejde i udlandet er for danske interesser. Vi ved erfaringsmæssigt fra vores medlemmer, at der kan forelægge situationer, hvor man i første omgang har været udstationeret for en dansk virksomhed eller organisation, men senere bliver nødt til at skifte job. I sådanne tilfælde burde de erfaringer man optjener i en anden virksomhed, kunne sidestilles med erfaringer fra en dansk virksomhed eller organisation, da man i begge tilfælde opnår en faglig erfaring samt en kulturforståelse og et netværk som ved hjemkomst til Danmark er med til at skabe vækst her i landet. Til dette vil vi gerne bemærke, at kun ca. 11 % af vores medlemmer er udstationeret i en dansk virksomhed, mens ca. 19% er lokalt ansatte, 20% er selvstændige erhvervsdrivende, 12% er hjemmegående, 7% er ansat i en

international organisation og 22% er pensionister. De resterende 20% er studerende, ansatte ved sygehusvæsen eller universitet, udstationerede for en international virksomhed eller bosiddende i Danmark. Der er således en meget stor gruppe danskere, der ikke er ansat i en dansk virksomhed på en traditionel udstationering. Der bør tages højde for denne gruppe af globale danskere i nye lovgivningstiltag. Det skal endvidere bemærkes, at når vi gør det vanskeligere for udedanskerne at få dansk statsborgerskab, så gør vi det samtidig vanskeligere for udedanskerne at vende hjem, og vi forhindrer dermed Danmark som samfund i at drage nytte af de erfaringer, som danskere i udlandet opnår. Vi mener ikke dette er i tråd med regeringens - og store dele af Folketingets - bestræbelser på at sikre Danmarks rolle i det globaliserede verdenssamfund.(Se bilag 1).

Til sidst vil vi gerne tilføje nogle generelle kommentarer. Af aftalen om indfødsret fremgår, at sagsbehandlingstiden for ansøgninger om naturalisation skal nedbringes til en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 7 måneder. Vi mener dog, at dette er for lang tid. Der må kunne udformes en form for standardprocedure for behandling af ansøgninger. Til dette vil vi gerne indskyde, at sagsbehandlingstiden for ansøgninger om bevarelse af statsborgerskab i øjeblikket er på 14-16 måneder. Dette er yderst uhensigtsmæssigt, særligt for de unge danskere, der skal søge om bevarelse af deres danske statsborgerskab efter de er fyldt 21 år, men inden de fylder 22 år. Da sagsbehandlingstiden er på 14-16 måneder, er dette krav umuligt at opfylde. Vi mener at der på dette område ligeledes burde udformes en standardprocedure, således at sagsbehandlingstiden kan nedsættes til 4-6 uger. Såfremt netop dette emne behandles i en anden afdeling, beder vi om at vores kommentarer bliver videresendt til rette vedkommende.

Danes Worldwide står til rådighed, såfremt Justitsministeriet har nogle spørgsmål eller ønsker flere informationer om forhold for danskere i udlandet samt disses familier.

Venlig hilsen,

Anne Marie Dalgaard
Generalsekretær

Profil af udedanskere

- 94 lande er repræsenteret i besvarelserne:
  - 20 % fra Danmark
  - 33 % fra øvrige EU-lande
  - 11 % fra USA
  - 36 % fra øvrige lande udenfor EU

Profil af udedanskere

- 97 % af alle respondenter er danske statsborgere, 6 % heraf har dobbelt statsborgerskab
- 88 % af respondenterne bor sammen med en partner
- 44 % af respondenterne har hjemmeboende børn under 18 år

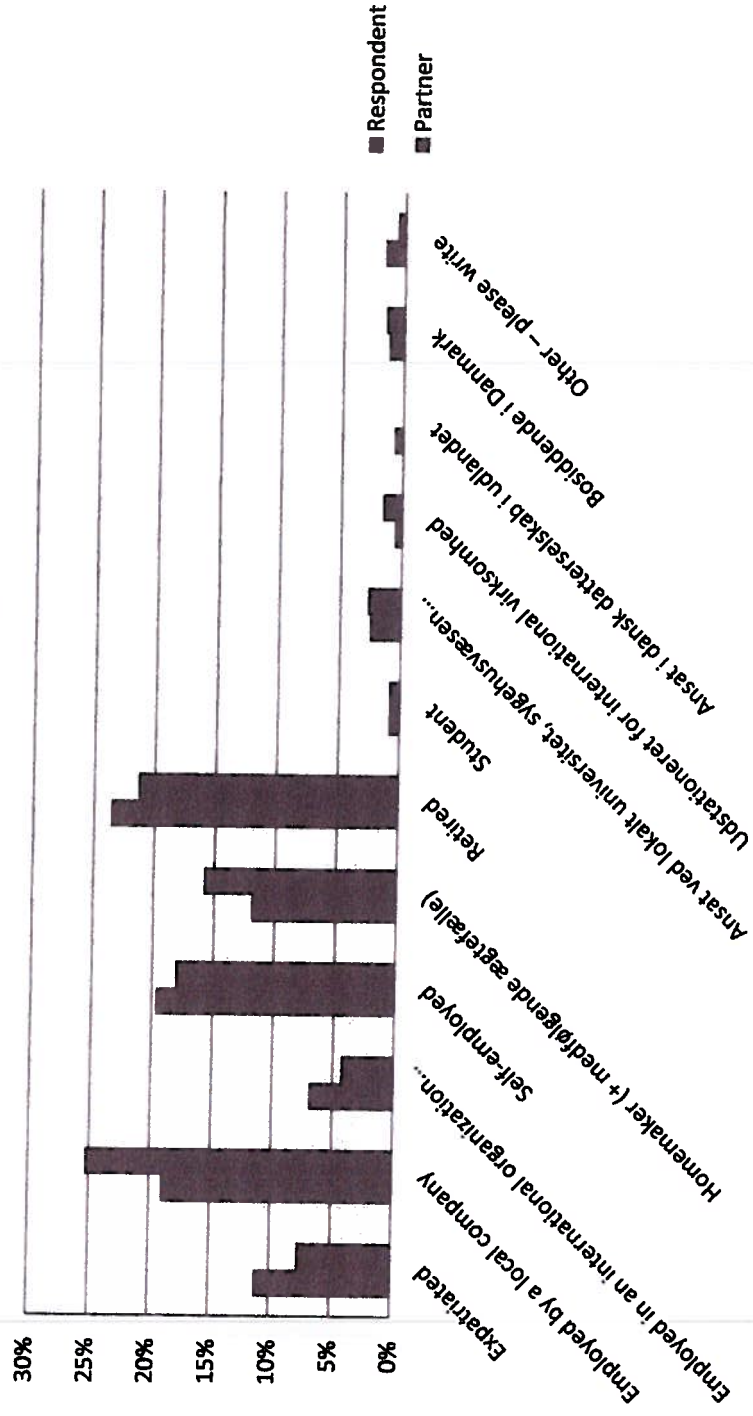
Profil af udedanskere

- Kun 50 % af respondenternes partner er dansk statsborger og 5 % af partnerne har dobbelt statsborgerskab
- 90 % af respondenter og disses partnere er mere end 40 år

Profil af udedanskere

Beskæftigelse

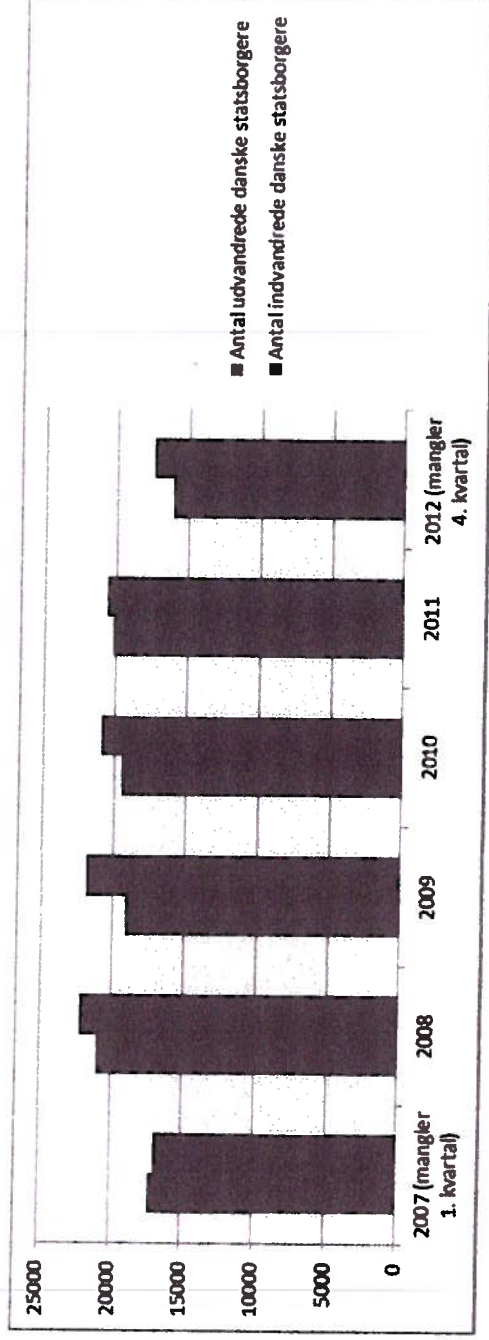
Danes Mærkesager

- 97 % af respondenterne støtter en ændring af de danske regler om dobbelt statsborgerskab
- 94 % af respondenterne støtter en ændring af de danske regler om stemmeret

Hjemstationering

- Ca. 20.000 danskere rejser årligt ud af Danmark for fx arbejde, oplevelser, familiemæssige årsager
- Ca. 21.000 danskere hjemvender hvert år = 1/3 af den årlige danske indvandring

Hjemstationering

- Hjemvendte danskere udgør den største nationalitetsgruppe i Danmark
- Svært for danske virksomheder at gennemføre vellykket indslusning af hjemvendte medarbejdere
- Internationale undersøgelser: 38 % af de hjemvendte forlader virksomheden indenfor et år.

SJ20131004102426726 [DOR837447]

Fra: Dansk Arbejdsgiverforening [DA@da.dk]
Sendt: 4. juli 2013 14:55
Til: Justitsministeriet
Emne: SV: Høring over udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve - j.nr: 2012-9300-0004

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af d.d. vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Elise S. Hansen
Chefsekretær

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Justitsministeriet Departementet - Justitsministeriet Departementet [mailto:jm@jm.dk]
Sendt: 4. juli 2013 14:07
Til: acedenmark@acedenmark.dk; afs.interkultur@afs.org; ac@ac.dk; kontakt@amnesti-nu.dk; amnesty@amnesty.dk; aof@aof-danmark.dk; birgittewaarst@mail.dk; brd@brd.dk; kontakt@cphbusiness.dk; danes@danes.dk; Dansk Arbejdsgiverforening; drc@drc.dk; dfs@dfs.dk; lena.bjoern.rasmussen@regionh.dk; dp@dp.dk; hs@retspolitik.dk; info@drk.dk; ds@socialrdg.dk; mail@danskeadvokater.dk; lederne@danskeerhvervsskoler.dk; dh@handicap.dk; regioner@regioner.dk; dsf@dsfnet.dk; dkuni@dkuni.dk; dt@datatilsynet.dk; dommerforeningen@gmail.com; dch@dch.dk; poe.dbp@cbs.dk; post@danskoplysning.dk; drc@drcenter.dk; hoeringer@dommerfm.dk; info@eaaa.dk; eal@eal.dk; eamv@eamv.dk; easj@easj.dk; vest@easv.dk; info@fof.dk; sekretariat@fld.nu; lsonor@statsforvaltning.dk; sfj@statsforvaltning.dk; info@tinganes.fo; hnorrung@gmail.com; kontor@ffd.dk; postmaster@indvandrerraadgivningen.dk; center@humanrights.dk; kl@kl.dk; krn@kum.dk; kea@kea.dk; kts@kts.dk; foreningen@adoption.dk; er@homannlaw.dk; lo@lo.dk; lh@lederne.dk; lof@lof.dk; ms@ms.dk; govsec@nanoq.gl; brock@brock.dk; mail@politiforbundet.dk; uc-dk@uc-dk.dk; rct@rct.dk; \$Retslaegeraadet (956retslaegeraadet); post@retssikkerheds-fonden.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; rds@rotary.dk; rem@inm.dk; synnove.falkronne@gmail.com; info@uddannelsesforbundet.dk; uvm@uvm.dk; guerrerc@unhcr.org
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve - j.nr: 2012-9300-0004

Se venligst vedhæftede.

Det bemærkes at høringssvaret bedes sendes til udlafd-forkontor@jm.dk.

Med venlig hilsen

Shari Boateng
Overassistent

Udlændingekontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf. direkte: 7226 8628
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet, Udlændingeafdelingen

DANSK FLYGTNINGEHJÆLP
Borgergade 10, 3.sal
DK-1300 København K
Tlf: 3373 5000
www.flygtning.dk

08.08.13

Høring over udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve

Justitsministeriet har d.4.juli 2013 anmodet om en udtalelse vedrørende ovennævnte udkast til lovforslag. Høringsfristen er d.9.august 2013.

Efter Flygtningekonventionens artikel 34 skal staterne så vidt muligt lette flygtnings optagelse i samfundet og naturalisation, herunder bestræbe sig på at fremskynde behandlingen af naturalisationsager og nedsætte afgifterne for og omkostningerne ved denne behandling til det mindst mulige. Dansk Flygtningehjælp har med dette udgangspunkt følgende bemærkninger til lovudkastet:

Prøvens indhold, form og niveau

Der er tale om en bemyndigelseslov, og selve prøven er sparsomt beskrevet i lovudkastet, herunder især med hensyn til det nærmere indhold.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at prøven vil blive udarbejdet på grundlag af indfødsretsftalen fra d.23.maj 2013. Det betyder, at prøven skal vægte aspekter af hverdagsliv og det aktive politiske liv, som møder borgerne i et moderne samfund. Dansk Flygtningehjælp er positiv over for denne ændring af indholdet i forhold til den tidligere og nuværende indfødsretsprøve. Vi finder umiddelbart vægtningen af nutidigt hverdagsliv og politisk liv mere relevant for et aktivt medborgerskab end indfødsretsprøvens udmøntning af et fokus på historie og kultur.

Dansk Flygtningehjælp forudsætter, at det sproglige niveau for prøven ikke vil blive højere end niveauet i prøve i Dansk 2 svarende til det sproglige krav i det nugældende cirkulære om naturalisation. Dansk Flygtningehjælp har været positiv over for sænkningen af det sproglige krav fra Dansk 3 til Dansk 2, men vil ikke undlade at gøre opmærksom, at en del af flygtningegruppen vil have yderst vanskeligt ved at opfylde kravet om prøve i Dansk 2. En del flygtninge vil med dette sprogkrav

RANKED AS THE WORLD'S
BEST HUMANITARIAN NGO
2013

fortsat være udelukket fra at opnå dansk indfødsret. Det er derfor vigtigt, at sproget i den kommende statsborgerskabsprøve holdes så enkelt og tilgængeligt som muligt.

Dispensation og gebyr

Dispensationsadgangen er udvidet med den politiske aftale fra maj 2013 og det nye cirkulære om naturalisation, CIS nr.9253 af 06/06/2013 fra maj 2013,

Dansk Flygtningehjælp finder fortsat, at der gælder ganske stramme regler for dispensation, og vi så på baggrund af flygtnings særlige situation generelt gerne dispensationsadgangen udvidet yderligere, jf. Flygtningekonventionens artikel 34.

Det fremgår af udkastet til lov om statsborgerskabsprøve, at lovens bemyndigelse bl.a. skal bruges til at fastsætte regler om opkrævning af gebyr hos personer, der indstiller sig til prøven. Gebyret skal ifølge lovbemærkningerne dække de gennemsnitlige omkostninger forbundet med prøven. Med mindre gebyret bliver af ubetydelig størrelse, vil Dansk Flygtningehjælp i den forbindelse gerne opfordre til, at man overvejer gebyrfritagelse for personer med flygtningestatus. jf. Flygtningekonventionens artikel 34 om at nedsætte afgifter og omkostninger til det mindst mulige ved flygtnings naturalisation.

Med venlig hilsen

Bente Bondebjerg

Integrationsfaglig chefkonsulent, Dansk Flygtningehjælp

Justitsministeriet
Udlændingeafdelingen
Att: Trine Priess Sørensen

København,
06-08-2013

udlaf-d-forkontor@jm.dk

Høringssvar til udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve

Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS) takker for invitationen til at afgive høringssvar til udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve.

DFS er generelt optaget af udviklingen af dansk kultur, det danske samfund, det danske folkelige demokrati og det aktive medborgerskab. Det er en udvikling der hele tiden foregår, og historisk set er sket med vigtig inspiration udenfor landets grænser. DFS står derfor for en åben danskhed, hvor vi med rod i det danske byder udenlandsk inspiration velkommen.

Flere af DFS' medlemsorganisationer arbejder til daglig med forskellige aspekter af integration, kulturmøder og dobbelt nationalitet, bl.a. Grænseforeningen, Mellemfolkeligt Samvirke og de store oplysningsforbund. Flere af dem er på høringslisten.

DFS har følgende bemærkninger til lovforslaget:

- DFS mener, at et reelt, folkeligt demokrati indebærer, at så mange borgere som muligt inkluderes. Den generelle lempelse i lovforslaget vil bidrage til at flere borgere inkluderes i det danske samfund og det danske demokrati. I den forbindelse har det også betydning at det påtænkte deltagergebyr ikke bliver for højt.
- Den foreslåede statsborgerskabsprøve vil i højere grad end indfødsretsprøven bidrage til det aktive medborgerskab, idet der lægges mere vægt på viden om hverdagsforhold i Danmark og det aktive politiske liv, som borgeren faktisk møder.
- DFS ser positivt på at prøveafholdelsen vil kunne foregå hos både offentlige og private, herunder selvejende, institutioner, hvilket også vil omfatte DFS' medlemsorganisationer.

Med venlig hilsen

Trine Bendix Knudsen
Sekretariatsleder

24. juli 2013

Høringsvar vedrørende Lov om Statsborgerskabsprøve

Danske Erhvervsakademier takker for muligheden for at kommentere Forslag til Lov om statsborgerskabsprøve.

Danske Erhvervsakademier har ingen kommentarer til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Niels Egelund
Formand for rektorkollegiet

Jo Kjærsgaard Pedersen
Konsulent, Danske Erhvervsakademier

Foreningen Danske Erhvervsakademier er interesseorganisationen for de 9 danske erhvervsakademier. Foreningen arbejder for at skabe gode rammevilkår for praksisnære og erhvervsrettede uddannelser i Danmark og for at indfri målsætningen om, at 60 % af en ungdomsårgang får en videregående uddannelse.

Erhvervsakademierne orienterer sig især imod den private sektor og udvikler sine uddannelser i et tæt samarbejde med aftagerne.

Justitsministeriet
Udlændingeafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt via E-mail: udlafdforkontor@im.dk

København den 06. august 2013
Vedrørende sags.nr.: 2012-9300-0004

Høring over udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve

Ved e-mail af 4. juli 2013 har Justitsministeriet fremsendt udkast til lovforslag om statsborgerskabsprøve til høring.

Danske Erhvervsskoler – Bestyrelserne (DE-B) og Danske Erhvervsskoler – Lederne (DE-L) har ingen bemærkninger til lovudkastet.

Med venlig hilsen

Jesper Jans
Uddannelseskonsulent

Thomas K. Ankersen
Specialkonsulent

Justitsministeriet
Att.: Trine Priess Sørensen
Slotholmsgade 10
1216 København K

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup, Danmark
Tlf.: +45 3675 1777
Fax: +45 3675 1403
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

Taastrup, den 8. august 2013
Sag 14-2013-00541 - Dok. 124867/ski

Hørings svar til forslag til Lov om statsborgerskabsprøve

Danske Handicaporganisationer (DH) finder, at det er positivt, at der i udkastet til Lov om statsborgerskabsprøve er taget højde for muligheden for dispensation, bl.a. på baggrund af handicap. Der vil være tale om udtalt diskrimination og overtrædelse af Handicapkonventionens Artikel 18 stk. 1 og artikel 5, hvis ikke der er en dispensationsbestemmelse, der tydeligt tilkendegiver, at mennesker, der grundet et handicap ikke kan tilegne sig de nødvendige forudsætninger for at bestå statsborgerskabsprøven, har mulighed for at få dispensation på handicapindikation. Dette under forudsætning af, at de i øvrigt opfylder betingelserne om, at have haft lovligt ophold uden at begå kriminalitet med samme tidshorisont, som er gældende for andre personer.

DH er dog bekymrede for, om rammerne for undervisning, forberedelse og prøveafleggelse i tilstrækkelig grad sikrer reelle muligheder for personer med handicap for at bestå prøven. Sikres disse rammer vil langt flere personer med handicap have mulighed for at bestå prøven, fremfor at dumpe eller skulle søge om dispensation.

I den hidtidige lovgivning har der været en række forhold, der gjorde det vanskeligere for personer med handicap at opnå naturalisation end det er tilfældet for andre. Det er ikke klart, om nærværende lovforslag vil bidrage til at etablere reelle muligheder for personer med og uden handicap for at honorere kravene til opnåelse af statsborgerskab. Hertil er lovforslaget for upræcist om, hvilke elementer Bekendtgørelsen skal indeholde. Bl.a. er det endnu uklart, hvordan det sikres, at der stilles specialpædagogisk støtte m.v. til rådighed både i undervisningen og ved prøveafleggelsen, således at personer med handicap reelt kan profitere af undervisningen og efterfølgende tage statsborgerskabsprøven.

Lige muligheder for indlæring og forberedelse

Et vigtigt udgangspunkt for at kunne bestå statsborgerskabsprøven er, at ansøgerne er blevet undervist og har haft mulighed for at forberede sig.

Ældre undersøgelser fra bl.a. Det Centrale Handicapråd indikerede, at kursister med funktionsnedsættelser ikke modtog særlig tilrettelagt undervisning i det omfang, som var nødvendigt. Og ligeledes at praksis fra den ene kommune og sproginstitution til den anden varierede meget. DH er ikke bekendt med nye undersøgelser, som viser at der er rettet op på

dette. Ligeledes har DH erfaret, at sprogskolerne ofte har ringe eller inden kompetencer til at påvise det, når manglende eller beskeden sproginlæring skyldes ordblindhed. I stedet forveksles ordblindhed med analfabetisme. Det medfører, at personer med handicap ikke får den inkluderende undervisning og rimelige tilpasning i undervisningen, som de i henhold til Handicapkonventionen er berettiget til.

Bestemmelserne i den gældende bekendtgørelse (bek. 1106 af 17. september 2010) omhandler alene en mulighed for at få stillet hjælpemidler til rådighed ved prøveafleggelsen. Vi ved, at kvalificeret brug af hjælpemidler kræver, at den enkelte er fortrolig med og rutineret i brugen af hjælpemidlerne. Skal hjælpemidlerne reelt være kompenserende i prøvesituationen skal de derfor også have været stillet til rådighed i undervisningsforløbet.

Derfor er det nødvendigt, at der i forbindelse med Lov om Statsborgerskabsprøve og den efterfølgende bekendtgørelse følges op med forpligtelser og retningslinjer for specialpædagogisk støtte ved sprogskoler og kurser i forhold til statsborgerskabsprøven

Lige muligheder for prøveafleggelse

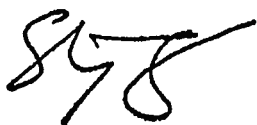
I de nugældende regler i indfødsretsprøven hedder det (bek. 1106 af 17. september 2010, § 12), at tilladelse til handicapkompensation "(...)ikke må forringe prøvens faglige niveau eller påvirke bedømmelsen af prøvepræstationen." Herved bliver det uklart om personer med udviklingshæmning med psykiske vanskeligheder, der hindrer indlæring, eller personer med specifikke sproglige indlæringsvanskeligheder, fratages muligheden for at erhverve dansk statsborgerskab ved prøveafleggelse. I forbindelse med lovændringen må reglerne tydeliggøres, så den eksisterende uklarhed ikke gentages i det nye regelsæt.

DH opfordrer til, at der i fastsættelsen af rammerne for prøveafleggelse og indhold, sikrer at personer med handicap har adgang til de nødvendige kompensationsmuligheder. Ydermere skal det sikres, at prøven er tilgængelig for alle, uanset synshandicap, hørehandicap, kognitive funktionsnedsættelser mv.

Dispensationsmuligheder

DH har ingen indvendinger overfor, at der er et dokumentationskrav i forhold til at opnå dispensation fra krav om bestået statsborgerskabsprøve. Men det er nødvendigt, at specificere hvilke krav, der stilles til denne dokumentation, DH mener, at det ikke kun bør være lægelige oplysninger, som ligger til grund for dokumentationen, da der kan være andre faktorer, der spiller ind. Derfor er det yderst bekymrende, at man i lovforslaget alene har en diagnosetilgang til dokumentationskravet. Det kan være u hensigtsmæssigt fx ved psykosociale handicaps, som fx psykisk sygdom og PTSD, hvor der bla. kan være lange udredningsforløb.

Venlig hilsen

Stig Langvad
formand

Fra: Justitsministeriet
Sendt: 31. juli 2013 07:20
Til: EUDLafd-forkontor (951s62)
Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve - j.nr: 2012-9300-0004 /MSR

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Med venlig hilsen

Britta Colding
 Kontorfuldmægtig

Fælles service
 Slotsholmsgade 10
 1216 København K
 Tlf. direkte: 7226 8980
 Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Fra: Marianne la Cour Sonne [<mailto:MC@uc-dk.dk>]
Sendt: 30. juli 2013 15:57
Til: Justitsministeriet
Cc: Marie Schneekloth
Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve - j.nr: 2012-9300-0004 /MSR

Til justitsministeriet
 Hermed høringssvar fra Danske Professionshøjskoler, som vi har forsøgt at sende til udlafd-forkontor@jm.dk som angivet i høringen, men vi får fejl på adressen.

Med venlig hilsen

Marianne la Cour Sonne
 Direktør
 Danske Professionshøjskoler
 Tlf.+ 45 3338 2201 Mob.+ 45 2483 0354
mc@uc-dk.dk

Ny Vestergade 17 st.tv. 1471 København K
 Tlf. +45 3338 2200 Fax + 45 3338 2209
uc-dk@uc-dk.dk www.uc-dk.dk

Fra: Marianne la Cour Sonne
Sendt: 30. juli 2013 15:51
Til: 'udlafdforkontor@jm.dk'
Cc: Claus Peter Bjælke Hansen; Marie Schneekloth; Birgitte Thomsen; Camilla Arnbak Gammelgaard
Emne: SV: Høring over udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve - j.nr: 2012-9300-0004 /MSR

Til Justitsministeriet

Tak for henvendelsen nedenfor med høring over udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve. Danske Professionshøjskoler har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Marianne la Cour Sonne
 Direktør
 Danske Professionshøjskoler
 Tlf. + 45 3338 2201 Mob. + 45 2483 0354
 mc@uc-dk.dk

Ny Vestergade 17 st.tv. 1471 København K
 Tlf. +45 3338 2200 Fax + 45 3338 2209
 uc-dk@uc-dk.dk www.uc-dk.dk

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Marianne la Cour Sonne På vegne af Sekretariatets fællespostkasse

Sendt: 30. juli 2013 15:23

Til: Marianne la Cour Sonne; Marie Schneekloth

Cc: Claus Peter Bjælke Hansen

Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve - j.nr: 2012-9300-0004 /MSR

Tvf. til mc

Med venlig hilsen

Marianne la Cour Sonne
 Direktør
 Danske Professionshøjskoler
 Tlf. + 45 3338 2201 Mob. + 45 2483 0354
 mc@uc-dk.dk

Ny Vestergade 17 st.tv. 1471 København K Tlf. +45 3338 2200 Fax + 45 3338 2209
 uc-dk@uc-dk.dk www.uc-dk.dk

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Justitsministeriet Departementet - Justitsministeriet Departementet [mailto:jm@jm.dk]

Sendt: 4. juli 2013 14:07

Til: acedenmark@acedenmark.dk; afs.interkultur@afs.org; ac@ac.dk; kontakt@amnesti-nu.dk; amnesty@amnesty.dk; aof@aof-danmark.dk; birgittewaarst@mail.dk; brd@brd.dk; kontakt@cphbusiness.dk; danes@danes.dk; da@da.dk; drc@drc.dk; dfs@dfs.dk; lena.bjoern.rasmussen@regionh.dk; dp@dp.dk; hs@retspolitik.dk; info@drk.dk; ds@socialrdg.dk; mail@danskeadvokater.dk; lederne@danskeerhvervsskoler.dk; dh@handicap.dk; regioner@regioner.dk; dsf@dsfnet.dk; dkuni@dkuni.dk; dt@datatilsynet.dk; dommerforeningen@gmail.com; dch@dch.dk; poe.dbp@cbs.dk; post@danskoplysning.dk; drc@drcenter.dk; hoeringer@dommerfm.dk; info@eaaa.dk; eal@eal.dk; eamv@eamv.dk; easj@easj.dk; vest@easv.dk; info@fof.dk; sekretariat@fld.nu; lsonor@statsforvaltning.dk; sfj@statsforvaltning.dk; info@tinganes.fo; hnorrung@gmail.com; kontor@ffd.dk; postmaster@indvandrerraadgivningen.dk; center@humanrights.dk; kl@kl.dk; krn@kum.dk; kea@kea.dk; kts@kts.dk; foreningen@adoption.dk; er@homannlaw.dk; lo@lo.dk; lh@lederne.dk; lof@lof.dk; ms@ms.dk; govsec@nanoq.gl; brock@brock.dk; mail@politiforbundet.dk; Sekretariatets fællespostkasse; rct@rct.dk; \$Retslaegeraadet (956retslaegeraadet); post@retssikkerheds-fonden.dk; rigsadvokaten@ankl.dk;

politi@politi.dk; rds@rotary.dk; rem@inm.dk; synnove.falkronne@gmail.com;
info@uddannelsesforbundet.dk; uvm@uvm.dk; guerrerc@unhcr.org
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve - j.nr: 2012-9300-
0004 /MSR

Se venligst vedhæftede.

Det bemærkes at høringssvaret bedes sendes til udlaf-d-forkontor@jm.dk.

Med venlig hilsen

Shari Boateng
Overassistent

Udlændingekontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf. direkte: 7226 8628
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K
Tlf. 33 36 98 05
Fax 33 36 98 26
www.dkuni.dk

6. august 2013
J.nr. 2009-5230-09
LS
Dir. tlf. 33 36 98 03
ls@dkuni.dk

Høring over udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve

Danske Universiteter takker for ovennævnte, som er modtaget i høring fra Justitsministeriet den 4. juli 2013.

Danske Universiteter har ingen bemærkninger til udkastet.

Udkastet har været sendt i høring til Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Syddansk Universitet, Roskilde Universitet, Aalborg Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, Copenhagen Business School og IT-Universitetet i København.

Med venlig hilsen

Susanne Bjerregaard
Sekretariatschef

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til: udlafd-forkontor@jm.dk og
jm@jm.dk

6. august 2013

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

Ved brev af 4. juli 2013 med bilag har Justitsministeriet sendt ovennævnte udkast og anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger hertil.

CVR-nr. 11-88-37-29

Udkastet giver ikke umiddelbart Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

Med venlig hilsen

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

André Dybdal Pape

J.nr. 2013-112-0220
Sagsbehandler
André Dybdal Pape
Direkte 3319 3223

Fra: Indfødsretskontoret
Sendt: 5. august 2013 15:56
Til: EUDLafd-forkontor (951s62)
Emne: VS: Vedr. høring om statsborgerskabsprøve

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Med venlig hilsen

Charlotte Nørremark Jensen
Kontorfuldmægtig

Fælles service
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf. direkte: 7226 8981
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Fra: Per Øhrgaard [<mailto:poe.dbp@cbs.dk>]
Sendt: 2. august 2013 16:26
Til: Justitsministeriet
Emne: Vedr. høring om statsborgerskabsprøve

I forbindelse med ovennævnte høring blev i ministeriets mail af 4. juli angivet en svaradresse, som imidlertid ikke kunne anvendes. Jeg tillader mig derfor at sende svaret til ministeriets adresse og anmoder om videresendelse til rette vedkommende samt meget gerne kvittering for modtagelse.

Med venlig hilsen
f. Det Danske Akademi
Per Øhrgaard

Idet jeg på Det Danske Akademis vegne takker for Deres brev af 4. juli d.a. (sagsnr. 2012-9300-0004, dok. 834239) skal jeg hermed knytte nogle kommentarer til det modtagne udkast:

-Selve udkastet til lovforslag er særdeles kort og indeholder frem for alt en generel bemyndigelse til justitsministeren. Da det nærmere indhold af den påtænkte statsborgerskabsprøve således hverken er beskrevet i selve forslaget eller i de dertil knyttede bemærkninger, er der ikke meget, der kan kommenteres.

Det er eksempelvis vanskeligt at mene noget om formuleringen s. 2 om "aspekter af det hverdagsliv og det aktive politiske liv, som møder borgerne i et moderne samfund." Formuleringen er ikke heldig: Hverdagslivet er ikke noget, der møder nogen, men noget, alle er en del af - også ansøgere om statsborgerskab - og hvorvidt man "mødes" af det aktive politiske liv (hvad er et "passivt" politisk liv?), afhænger af ens eget engagement, som kan være varierende også blandt såkaldt indfødte danskere.

At der stilles krav om en vis beherskelse af dansk sprog, som anført s. 5, forekommer rimeligt.

S. 7 nævnes, at prøven skal bestå af 30 multiple choice-spørgsmål, at 3 af dem omhandler aktuelle forhold, at 22 af det samlede antal skal besvares korrekt, samt at der vil blive udarbejdet lærebogsmateriale til brug for besvarelsen (undtagen af de 3 aktuelle spørgsmål). Også dette er en rent formel

beskrivelse, således at der ikke her kan kommenteres på indholdet. Men følgende kan dog bemærkes:

-Måske er 45 minutter til 30 spørgsmål i underkanten (men det afhænger naturligvis af spørgsmålenes omfang og karakter).

-Det er vigtigt, at de 3 "aktuelle" spørgsmål omhandler væsentlige emner, som det med rimelighed kan forventes, at ansøgerne interesserer sig for; dvs. emner af samfundsrelevans og ikke blot, hvad der har "været fremme i medierne" i nogle dage eller uger. Har der f.eks. været afholdt folketingsvalg, kan det være rimeligt at stille et generelt spørgsmål om udfaldet (ikke mandattal - det kan indfødte danskere i reglen heller ikke svare på, men f.eks. om valget førte til regeringsskifte); det vil derimod ikke være rimeligt at forlange af en seriøs ansøger om statsborgerskab, at vedkommende skal være vidende om sager om misrøgtede børn i Udkantsdanmark, om dårlig rengøring på en levnedsmiddelvirksomhed eller om celebre skilmisses, uanset om disse sager måtte have været slået stort op i en kortere periode.

Det kunne være en overvejelse værd at lade en tilfældigt udvalgt gruppe "indfødte" danskere gå op til prøven sammen med de udenlandske ansøgere om statsborgerskab for at se, om spørgsmålene er rimelige og relevante og kan forventes besvaret af en "gennemsnitlig" borger i Danmark. I hvert fald vil det ved udarbejdelsen af de konkrete spørgsmål være vigtigt at arbejde med en eller flere kontrolgrupper.

S. 11 f omtales, hvem der kan bemyndiges til at afholde prøven, og der nævnes både offentlige og private udbydere. I en forbindelse er det vigtigt at påse, at prøverne ikke bliver en pengemaskine for private udbydere, med andre ord: at gebyrerne ikke får lov at løbe løbsk - dels ud fra en almen rimelighedsbetragtning, dels for at undgå, at statsborgerskab skal afhænge af ansøgerens pengepung (i forvejen er der jo regler for, hvem der overhovedet kan anerkendes som ansøger).

Da der som indledningsvis bemærket er tale om en rammelov, hvis konkrete indhold fastlægges af ministeren (efter forhandling med kollega, men uden yderligere offentlighed), ser Det Danske Akademi sig ikke i stand til at forholde sig til mere end ovenstående anførte.

Med venlige hilsener
på vegne af Det Danske Akademi,
Per Øhrgaard (sekretær)

DRC er en selvejende uafhængig institution, der er organiseret som en fond, og som med udgangspunkt i menneskerettighedskonventionerne arbejder mod racediskrimination. DRC kortlægger racediskrimination og giver råd, vejledning samt juridisk bistand til personer, der har været udsat for racediskrimination, eller som har været vidne hertil. DRC arbejder med det holdningskabende arbejde gennem konferencer, seminarer, kursar og debatmøder.

8. august 2013

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Høringssvar vedr. Forslag til lov om statsborgerskabsprøve.

Dokumentations og rådgivningscenteret om racediskrimination (DRC) skal takke for modtagelsen af udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve.

DRC har følgende kommentarer:

Indledende betragtninger

DRC hilser forslaget velkommen. Med forslaget sker der en nødvendig men ikke tilstrækkelig lempelse af de eksisterende regler om tildeling af statsborgerskab.

Internationale forpligtelser.

I bemærkninger til lovforslaget nævnes Den Europæiske Menneskerettigheds konvention ikke, og hverken FN's Handicap konvention eller "Menneskerettighedskonvention" (CCPR), bliver omtalt. Der er alene en henvisning til at lovforslaget ikke vil have EU retlige konsekvenser.

DRC finder at Danmark gennem de seneste 10 år har bragt os på kant med de ovennævnte konventioner, idet der p.t. verserer to sager ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (der er taget under realitetsbehandling) og to sager ved FN's Menneskerettighedskomite (3 sager har yderligere været anlagt men de er trukket da de pågældende nu har opnået dansk indfødsret).

De anlagte sager er i særdeleshed sager om personer med forskellige handicaps (psykiske eller ordblindhed osv), der ikke har kunnet få dispensation fra de rigide prøvekrav i forbindelse med ansøgningsproceduren. At det indtil videre er lykkedes Danmark ikke at blive dømt for at krænke de pågældende personers menneskerettigheder skyldes primært at man har trukket de pågældende sager i langdrag og dels at man har genoptaget og tildelt indfødsret til de personer, hvis sager var længst fremskredne ved de internationale klageorganer.

Det helt centrale problem er således forslagets pkt. 2.3.2 "Dispensation fra kravet om dokumentation for bestået statsborgerskabsprøve." som efter omstændighederne må ses som en forbedring af den eksisterende dispensationsordning, men ikke nødvendigvis en fuld tilstrækkelig ordning henset til de internationale forpligtelser.

Det der således umiddelbart springer i øjnene er det forhold, at en række personer kan få dispensation fra Statsborgerskabsprøven (Ansøgere der er svensk eller norsktalende, personer født i Sydslesvig, osv), mens handicappede skal opfylde krav til særlige lægelige diagnoser (hvorved det fastslås lægefagligt, at den pågældende person er ude af stand til at bestå prøven), og derudover yderligere skal forsøge at tage prøve. Hvis ikke man forsøger dette, skal man fremkomme med yderligere lægelige oplysninger, der dokumenter at man er ude af stand til at deltage i den prøve, altså den prøve man allerede har dokumenteret, at man ikke kan bestå!

Det virker ikke tvingende at norske eller svensktalende fritages uden nogen som helst form for prøve, mens handicappede stilles overfor ganske omfattende dokumentationskrav, før de eventuelt kan blive fritaget.

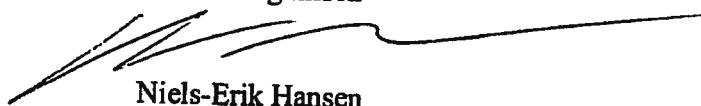
National ret.

Justitsministeriet omtaler Grundlovens § 44 som et "mantra" og udleder at "Naturalisation beror derfor udelukkende på lovgivningsmagtens bestemmelse." Det samme kunne fuldt ud siges om Grundlovens ord om skatter, men her har vi fornuftigt nok undladt at oprette en særordning for forvaltningen af de regler, der eksisterer for tildelingen af statsborgerskab.

DRC finder at der generelt er behov for en revision af de danske regler om tildeling af indfødsret idet man med forslaget til ændring kun når en del af vejene til en ordning, der vil bringe Danmark i overensstemmelse med de ovennævnte internationale konventioner.

Denne positive udvikling bør hilses velkommen, men vi er desværre ikke kommet langt nok endnu til at normalisere situationen i Danmark, så vi har en situation der svare til den som man har i lande vi normalt sammenligner os med.

Med venlig hilsen

Niels-Erik Hansen
Centerleder

Domstolsstyrelsen

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendes alene pr. e-mail til jm@jm.dk

Store Kongensgade 1-3
1264 København K
Tlf. +45 70 10 33 22
Fax +45 7010 4455
post@domstolsstyrelsen.dk
CVR nr. 21-65-95-09
EAN-nr.5798000161184

J. nr. 2013-4101-0046-5
Sagsbeh. Jacob Søndergaard
Dir.tlf. 99 68 43 07
Mail JAS@domstolsstyrelsen.dk

19. juli 2013

Høring over udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve

Domstolsstyrelsen har modtaget Justitsministeriets brev af 24. juni 2013 med anmodning om bemærkninger til udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve.

Domstolsstyrelsen kan i den forbindelse oplyse, at forslaget ikke giver styrelsen anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Med venlig hilsen

Jacob Søndergaard

Fra: Justitsministeriet
Sendt: 9. august 2013 11:30
Til: ÆUDLafd-forkontor (951s62)
Emne: VS: Høringssvar vedr. udkast til forslag lov om statsborgerskabsprøve

Med venlig hilsen

Britta Colding
Kontorfuldmægtig

Fælles service
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf. direkte: 7226 8980
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Fra: Poul Neergaard [<mailto:pone@kbh-sprogcenter.dk>]
Sendt: 9. august 2013 11:29
Til: Justitsministeriet; 'udlaf-d-forkontor@jm.dk'
Emne: Høringssvar vedr. udkast til forslag lov om statsborgerskabsprøve

Justitsministeriet
Indfødsretskontoret

Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser (FLD) takker for invitationen til at give en udtalelse til udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve.

På baggrund af erfaringerne med indfødsretsprøven er FLD glade for Regeringens forslag om at erstatte indfødsretsprøven med en ny statsborgerskabsprøve. FLD hilser især velkommen, at den nye statsborgerskabsprøve i modsætning til den eksisterende indfødsretsprøve vil vægte aktuelle og samfundsrelevante spørgsmål, der relaterer sig til ansøgerens konkrete hverdag som borger i et moderne samfund.

FLD har ikke yderligere bemærkninger til forslaget og ser frem til at se den konkrete udformning af loven og den nye prøve. FLD ser endvidere frem til at få lejlighed til at kommentere det kommende lærebogsmateriale, der skal danne grundlag for prøvespørgsmålene og eksempler på de kommende prøvespørgsmål.

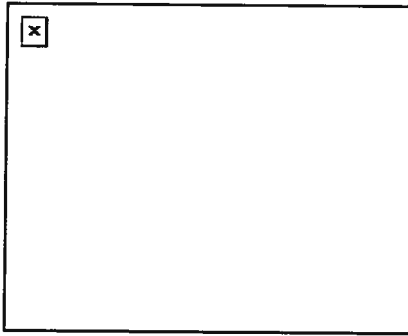
Med venlig hilsen

Poul Neergaard

Formand for Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser
Forstander ved Københavns Sprogcenter
Telefon: 20 51 79 43
Email: pone@kbh-sprogcenter.dk
www.dedanskesprogcentre.dk

Sekretariatet:
Undervisningsledernes Hus
Frederiksborggade 5 A, 3.

1360 København K.
Tlf.: 33 93 21 19
Email: sekretariat@fid.nu

 Tænk på miljøet før du printer denne mail!

Justitsministeriet,
Indfødsretskontoret
jm@jm.dk
udlaf-dforkontor@jm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 3269 8854
MOBIL 4063 4541
EER@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

J. NR. 540.10/29477/EER

HØRING OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM STATSBORGERSKABSPRØVE

7. AUGUST 2013

Justitsministeriet har i mail af 4. juli 2013 anmodet om en udtalelse om et udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve.

Statsborgerskabsprøven skal erstatte den indfødsretsprøve, som ansøgere om indfødsret nu skal bestå for at kunne blive naturaliseret. Ved indfødsretsprøven dokumenterer ansøgerne kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie. Statsborgerskabsprøven vægter aspekter af det hverdagsliv og det aktive politiske liv, der møder borgerne i et moderne samfund. Derved imødekommer forslaget om statsborgerskabsprøven den kritik, der har været fremsat af, at den nugældende vidensprøve (indfødsretsprøven) lægger for megen vægt på viden, som ansøgerne ikke har brug for i dagligdagen, se bl.a. vedhæftede rapport fra forskningsprojektet ILEC, s. 67 ff.

Forslaget om statsborgerskabsprøven imødekommer imidlertid ikke et andet kritikpunkt, som der (efter Institut for Menneskerettigheders opfattelse med rette) har været fremført i relation til den gældende prøve, nemlig at den ikke burde omfatte ansøgere, som er opvokset og uddannet i Danmark (se også her den vedhæftede rapport).¹

Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at:

- Ansøgere med en dansk skole- og/eller uddannelsesmæssig baggrund undtages fra prøvekravet. Det bemærkes herved, at en række prøver/eksamener mv. må kunne anses som fornøden dokumentation for en ansøgers kendskab til danske samfundsforhold (i lighed med, hvad der gælder for kravet om dokumentation for dansk kundskaber).

Instituttet vil i det følgende redegøre nærmere for baggrunden for anbefalingen.

Det menneskeretlige udgangspunkt er, at enhver har ret til et statsborgerskab. Dansk indfødsretslovgivning skal bygge på dette princip, jf. bl.a. Den Europæiske Konvention om Statsborgerret (EKS), artikel 4(a), hvorefter en kontraherende stats statsborgerskabslovgivning skal på bygge det menneskeretlige princip fra Verdenserklæringen om Menneskerettighederne, artikel 15, om enhver ret til et statsborgerskab.

Efter EKS artikel 6, stk. 3, skal staten give mulighed for naturalisation af personer med lovligt og fast ophold i landet. Efter artikel 6, stk. 4, skal erhvervelsen af statsborgerskab lettes for personer som er født i landet eller er kommet til landet inden det fyldte 18. år. De betingelser, der kan stilles for naturalisation, skal være rimelige og især relatere sig til ansøgnernes integration. Når der skal stilles færre/lempeligere betingelser til ansøgere, der er født og/eller vokset op i et land, skyldes det en antagelse af, at de er socialiseret i landet gennem deres opvækst, og at landet i realiteten kan betragtes som 'deres'.

Princippet om tilknytningens betydning ligger også til grund for en af de ændringer af den danske indfødsretslovgivning, som der vil blive fremsat forslag om i næste folketingssamling, jf. bl.a. den seneste indfødsretsftale hvoraf det fremgår, at der vil blive fremsat forslag om automatisk tildeling af statsborgerskab til unge, der er født og opvokset i Danmark.

Når en sådan ordning gennemføres, vil den til dels kunne imødegå den kritik, der har været fremført af, at ansøgere om indfødsret, som har gået i dansk skole og lært det samme om danske samfundsforhold som deres danske skolekammerater, (alligevel) efterfølgende skal bestå en prøve for at kunne dokumentere deres viden om danske samfundsforhold mv. for at kunne opnå ligestilling, bl.a. med hensyn til stemmeret ved folketingsvalg.

Såfremt fødselskriteriet fastholdes ved den bebudede lovændring, vil der dog kun blive tale om en delvis løsning af det problem, at mange unge med en dansk skole- og/eller uddannelsesmæssig baggrund føler sig krænkede af prøvekravet.

En del af dem har, siden indfødsretsprøven blev indført i 2007, givet udtryk for, at de har set sig selv som danske på lige fod med andre danske unge, men at dette ændrede sig, da de blev konfronteret med prøvekravet. Kravet gav dem en opfattelse af, at det danske samfund

ikke betragtede dem som danske på linje med deres danske kammerater. Det, at de skulle *bevise* deres kendskab til danske forhold, fik dem til at føle sig marginaliserede.

Lignende synspunkter er fremkommet i forbindelse med arbejdet med forskningsprojektet ILEC (se den vedhæftede rapport, s. 70). Halvdelen af de interviewede ansøgere om indfødsret (seks) havde taget folkeskolens afsluttende prøve efter 9. eller 10. klasse, og de var næsten alle i gang med en videregående uddannelse og mente ikke, at prøven skulle gælde for ansøgere, der var opvokset i Danmark (i hvert fald skulle der stilles andre krav til sådanne ansøgere). I øvrigt fandt flere, at indfødsretsprøven indgik som et forstyrrende element i deres eksamensforløb på universitetet (se rapporten s. 72).

Instituttet har forståelse for den opfattelse, at unge med den samme skolebaggrund må formodes at have samme viden om det danske samfund, og at der derfor ikke er grund til at stille yderligere prøvekrav til den gruppe unge, som søger om indfødsret og lige demokratiske rettigheder. Det skal bemærkes, at en række prøver mv. accepteres som fornøden dokumentation for indfødsretsansøgers danskundskaber. Instituttet antager, at en lignende ordning vil kunne indføres i relation til kravet om dokumentation for ansøgernes viden om det danske samfund.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler på den baggrund – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at

- Ansøgere med en dansk skole- og/eller uddannelsesmæssig baggrund undtages fra kravet om en bestået statsborgerskabsprøve.

Der henvises til journalnr. 2012-9300-0004.

Venlig hilsen

Eva Ersbøll

SENIORFORSKER, PH.D

---

¹ The INTEC project: Integration and Naturalisation tests: the new way to European Citizenship, Country Report Denmark by Eva Ersbøll and Laura Katrine Gravesen.

Fra: Birger Mortensen [BIR@kl.dk]
Sendt: 7. august 2013 10:26
Til: £UDLafd-forkontor (951s62)
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve

Til Justitsministeriet

KL har modtaget ovennævnte udkast til lovforslag til høring med frist for bemærkninger senest fredag den 9. august.

KL har ingen bemærkninger til udkastet.

Venlig hilsen

Birger Mortensen
Chefkonsulent
KL, Arbejdsmarked og Erhverv
Weidekampsgade 10
2300 København S

+45 33703800 (arbejde)
+45 23263872 (mobil)

Læs mere og tilmeld dig via de enkelte bannere

Justitsministeriet
Udlændingeafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Præsidenten
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K.
Tlf. 99 68 70 15
CVR 21 65 95 09
administration.kbh@domstol.dk
J. nr. 9099.2013.51

Den 15. juli 2013

Ved en mail af 4. juli 2013 har Justitsministeriet anmodet om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve.

Jeg skal i den anledning på byretspræsidenternes vegne oplyse, at udkastet ikke giver byretterne anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Der henvises til j.nr. 2012-9300-0004.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

SJ20131004105416806 [DOR842709]

Fra: Justitsministeriet
Sendt: 11. juli 2013 07:10
Til: fUDLafd-forkontor (951s62)
Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om statsborgerskab
vedhæftede filer: Høring - udvalg [DOK834239].pdf; udkast til lovforslag
[DOK816291].pdf;
Høringsoversigt [DOK823756].pdf; fesdPacket.xml

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Københavns Erhvervsakademi [mailto:kea@kea.dk]
Sendt: 10. juli 2013 13:58
Til: Justitsministeriet
Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om statsborgerskab

Kære Shari Boateng

Jeg har netop forsøgt at besvare din mail vedr. høring over udkast til forslag til lov om statsborgerskab på den angivne svaradresse: udlafd-forkontor@jm.dk. Desværre meldes der fejl på denne adresse, som ikke eksisterende.

Med venlig hilsen

Lone Bille
Konsulent, Ledelsessekretariatet

Rymsgade 3F, 4. sal
2200 København N

Telefon 4646 0007
Mobil 4024 5563

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Københavns Erhvervsakademi
Sendt: 10. juli 2013 13:36
Til: udlafd-forkontor@jm.dk
Cc: Københavns Erhvervsakademi; Charlotte Lundsgaard
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om statsborgerskab

Københavns Erhvervsakademi, KEA har med mail af 4. juli modtaget høring over udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve.

KEA har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Lone Bille
Konsulent, Ledelsessekretariatet

Rymsgade 3F, 4. sal
2200 København N

Telefon 4646 0007
Mobil 4024 5563

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Justitsministeriet Departementet - Justitsministeriet Departementet
[mailto:jm@jm.dk]
Sendt: 4. juli 2013 14:07

SJ20131004105416806 [DOR842709]

Til: acedenmark@acedenmark.dk; afs.interkultur@afs.org; ac@ac.dk;
kontakt@amnesti-
nu.dk; amnesty@amnesty.dk; aof@aof-danmark.dk; birgittewaarst@mail.dk;
brd@brd.dk;
kontakt@cphbusiness.dk; danes@danes.dk; da@da.dk; drc@drc.dk; dfs@dfs.dk;
lena.bjoern.rasmussen@regionh.dk; dp@dp.dk; hs@retspolitik.dk; info@drk.dk;
ds@socialrdg.dk; mail@danskeadvokater.dk; lederne@danskeerhvervsskoler.dk;
dh@handicap.dk; regioner@regioner.dk; dsf@dsfnet.dk; dkuni@dkuni.dk;
dt@datatilsynet.dk; dommerforeningen@gmail.com; dch@dch.dk; poe.dbp@cbs.dk;
post@danskoplysning.dk; drc@drcenter.dk; hoeringer@dommerfm.dk; info@eaaa.dk;
eal@eal.dk; eamv@eamv.dk; easj@easj.dk; vest@easv.dk; info@fof.dk;
sekretariat@fld.nu; lsonor@statsforvaltning.dk; sfj@statsforvaltning.dk;
info@tinganes.fo; hnorrung@gmail.com; kontor@ffd.dk;
postmaster@indvandrerraadgivningen.dk; center@humanrights.dk; kl@kl.dk;
krn@kum.dk;
Københavns Erhvervsakademi; kts@kts.dk; foreningen@adoption.dk; er@homannlaw.dk;

lo@lo.dk; lh@lederne.dk; lof@lof.dk; ms@ms.dk; govsec@nanog.gl; brock@brock.dk;
mail@politiforbundet.dk; uc-dk@uc-dk.dk; rct@rct.dk; \$Retslaegeraadet
(956retslaegeraadet); post@retssikkerheds-fonden.dk; rigsadvokaten@ankl.dk;
politi@politi.dk; rds@rotary.dk; rem@inm.dk; synnove.falkronne@gmail.com;
info@uddannelsesforbundet.dk; uvm@uvm.dk; guerrerc@unhcr.org
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om s

Se venligst vedhæftede.

Det bemærkes at høringssvaret bedes sendes til udlafd-forkontor@jm.dk.

Med venlig hilsen

Shari Boateng
Overassistent

Udlændingekontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf. direkte: 7226 8628
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Landsorganisationen i Danmark
Danish Confederation of Trade Unions

Islands Brygge 32D
Postboks 340
2300 København S

Telefon 3524 6000
Fax 3524 6300
E-mail lo@lo.dk

Justitsministeriet
Udlændingeafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Sendes pr. e-mail til udlafd-forkontor@jm.dk.

Sagsnr. 12-108
Vores ref. EKH/ENE/Igy
Deres ref. 2012-9300-0004
Indfødsretkontoret/TPS
Den 9. august 2013

Lov om statsborgerskabsprøve

LO har modtaget høring over forslag til lov om statsborgerskabsprøve.

LO kan støtte op om forslaget og finder det positivt, at en kommende statsborgerskabsprøve tager udgangspunkt i det hverdagsliv, borgeren vil møde i samfundet.

Med venlig hilsen

Peter K. Holst

Justitsministeriet
Udlændingeafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. mail: jm@jm.dk

Journalnr. 2013-00568
9. juli 2013
HB/dl

Vedrørende sags nr. 2012-9300-0004 - Høring over udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve

Justitsministeriets har i skrivelse anmodet om Politiforbundets eventuelle bemærkninger til ovennævnte forslag.

I den anledning kan det oplyses, at Politiforbundet ikke har bemærkninger til forslaget.

På forbundets vegne - og med venlig hilsen

Hans Bundesen
Seniorkonsulent

Vestre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Udlændingeafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

J.nr. 40A-VL-46-13
Den 05/08-2013

Justitsministeriet har den 4. juli 2013 anmodet om en udtalelse om et udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve.

I den anledning skal jeg meddele, at udkastet ikke giver landsretten anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Denne udtalelse sendes alene elektronisk og til jm@jm.dk.

En kopi af udtalelsen sendes til Domstolsstyrelsen.

Der henvises til sagsnr. 2012-9300-0004.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in dark ink, appearing to read "Bjarne Christensen".

Bjarne Christensen

Fra: Justitsministeriet
Sendt: 11. juli 2013 07:10
Til: £UDLafd-forkontor (951s62)
Emne: VS:
Vedhæftede filer: img-7101344-0001.pdf

Med venlig hilsen

Britta Colding
Kontorfuldmægtig

Fælles service
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf. direkte: 7226 8980
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Fra: Marianne Abildtrup [<mailto:MarianneAbildtrup@Oestrelandsret.dk>]

Sendt: 10. juli 2013 14:23

Til: Justitsministeriet; Alex Elisiussen; Anette Rahr Codam; Birgitte Holmberg Pedersen; Bjarne Bjørnskov Jensen; Bjarne Pedersen; Dommerfuldmægtigforeningen v/Stine Nielsen; 'Domstolsstyrelsen'; Flemming Schønnemann; Henrik Agersnap; Henrik Engell Rhod; Henrik Linde; Henrik Rothe; Jørgen Lougart; Bjarne Christensen; Lisbeth Larsen; Malene Welin; Torben Goldin

Cc: 'Domstolsstyrelsen'

Emne:

Med venlig hilsen

Marianne Abildtrup
Præsidentens sekretær
Direkte: + 45 99 68 62 16
MarianneAbildtrup@Oestrelandsret.dk

Østre Landsret
Bredgade 59
1260 København K.
Tlf.: + 45 99 68 62 00
Fax: + 45 33 14 58 22
www.Oestrelandsret.dk

SJ20131004102345290 [DOR844113]

Fra: \$Retslaegeraadet (956retslaegeraadet)
Sendt: 11. juli 2013 08:06
Til: Justitsministeriet
Emne: Hvilken høring? (Emailen virker ikke) /RGH mffSV: Høring over udkast til forslag til lov om s

Under henvisning til det fremsendte høringsforslag skal jeg herved på Retslægerådets vegne meddele, at rådet ikke finder grundlag for at udtale sig, idet forslaget ikke umiddelbart har betydning for Retslægerådet.

På Retslægerådets vegne

Henning Hansen
Sekretariatsleder

PS Bedes venligst videresendt til rette vedkommende

-----Oprindeligt meddelelse-----

Fra: Justitsministeriet Departementet - Justitsministeriet Departementet [mailto:jm@jm.dk]
Sendt: 4. juli 2013 14:07
Til: acedenmark@acedenmark.dk; afs.interkultur@afs.org; ac@ac.dk; kontakt@amnesti-nu.dk; amnesty@amnesty.dk; aof@aof-danmark.dk; birgittewaarst@mail.dk; brd@brd.dk; kontakt@cphbusiness.dk; danes@daner.dk; da@da.dk; drc@drc.dk; dfs@dfs.dk; lena.bjoern.rasmussen@regionh.dk; dp@dp.dk; hs@retspolitik.dk; info@drk.dk; ds@socialrdg.dk; mail@danskeadvokater.dk; lederne@danskeerhvervsskoler.dk; dh@handicap.dk; regioner@regioner.dk; dsf@dsfnet.dk; dkuni@dkuni.dk; dt@datatilsynet.dk; dommerforeningen@gmail.com; dch@dch.dk; poe.dbp@cbs.dk; post@danskoplysning.dk; drc@drcenter.dk; hoeringer@dommerfm.dk; info@eaaa.dk; eal@eal.dk; eamv@eamv.dk; easj@easj.dk; vest@easv.dk; info@fof.dk; sekretariat@fld.nu; lsonor@statsforvaltning.dk; sfj@statsforvaltning.dk; info@tinganes.fo; hnorrung@gmail.com; kontor@ffd.dk; postmaster@indvandrerraadgivningen.dk; center@humanrights.dk; kl@kl.dk; krn@kum.dk; kea@kea.dk; kts@kts.dk; foreningen@adoption.dk; er@homannlaw.dk; lo@lo.dk; lh@lederne.dk; lof@lof.dk; ms@ms.dk; govsec@nanoq.gl; brock@brock.dk; mail@politiforbundet.dk; uc-dk@uc-dk.dk; rct@rct.dk; \$Retslaegeraadet (956retslaegeraadet); post@retssikkerheds-fonden.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; rds@rotary.dk; rem@inm.dk; synnove.falkronne@gmail.com; info@uddannelsesforbundet.dk; uvm@uvm.dk; guerrerc@unhcr.org
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om s

Se venligst vedhæftede.

Det bemærkes at høringssvaret bedes sendes til udlafd-forkontor@jm.dk.

Med venlig hilsen

Shari Boateng
Overassistent

Udlændingekontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf. direkte: 7226 8628
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet
Udlændingestyrelsen
Trine Priess Sørensen
Sagsnr.: 2012-9300-0004

Vedr.: Høringssvar over udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve

Uddannelsesforbundet har modtaget Høring over udkast til forslag til lov om statsborgerskabsprøve.

Grundlæggende finder Uddannelsesforbundet, at de betingelser, som Folketinget har fastsat i forhold til statsborgerskab ved naturalisation: bl.a. ophold og selvforsørgelse er så fyldestgørende, at statsborgerskabsprøven er unødvendig. Derudover er det Forbundets holdning, at kravet til danskuddannelser - i form af dokumenteret danskuddannelser for beståelse af Danskuddannelsernes Prøve i Dansk 2 - er for stort. Beståelse af Danskuddannelsernes Prøve i Dansk 1 er efter vores mening tilstrækkelig.

Da der den 23. maj 2013 er indgået en aftale mellem regeringspartierne og Enhedslisten om indfødsret, som nu har udmøntet sig i tilsendte udkast til lov om statsborgerskabsprøve, har vi følgende bemærkninger til lovudkastet:

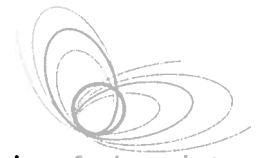
Forbundet finder det positivt, at den nye statsborgerskabsprøve vægter aspekter af hverdagslivet og det aktive politiske liv, som møder borgerne i et moderne samfund. Vi forventer, at prøven også indeholder aspekter, der fokuserer på individets rettigheder i et demokratisk samfund: valgret til folketinget, kommunevalg, kvinders rettigheder ol.

Under punkt 2.3.2. Dispensation fra kravet om dokumentation af bestået statsborgerskabsprøve står der:

Det er herudover en forudsætning for forelæggelse, at ansøgeren afgiver oplysning på tro og love om deltagelse i Danskuddannelse 2 samt forsøg på at tage Prøve i Dansk 2 og statsborgerskabsprøven".

På baggrund af Lærerne i dansk som andetsprog samt RCT og NOORs erfaringer med målgruppen for dispensation er kravet om deltagelse i en specifik Danskuddannelse samt prøve et urimeligt krav at stille. Målgruppens fysiske og psykiske tilstand er så ringe/svag, at det eneste reelle krav, der med

uddannelsesforbundet

rette kan stilles til ansøgeren,, er, at ansøgeren har forsøgt at deltage i en ikke specifik Danskuddannelse og forsøgt at tilegne sig danskkompetencer.

Med venlig hilsen

Hanne Pontoppidan
Formand for Uddannelsesforbundet

JUSTITSMINISTERIET

Udlændingefdelingen

Dato: 12. juli 2013
Kontor: Indfødsretskontoret
Sagsbeh: Trine Priess Sørensen
Sagsnr.: 2012-9300-0004
Dok.: 843778

§6 Telefonnotat

Janne Holstein Andersen fra Rigsadvokaten ringede d.d. og meddelte, at de ikke havde bemærkninger til høringen vedr. lov om statsborgerskabsprøven.

Anne-Marie Niemann

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk